

Proč?

Velikonoce 2020

Pořád dokola tu o čemsi mluvím a pro ostatní je to jen zvuk zvonce. Proč vlastně mluvím, když mně ti okolo nerozumějí, a proto je to ani nezajímá? Právě proto: protože se pokouším ostatním sdělit, co je pro mě zřejmé a samozřejmé, předat, zprostředkovat jim vhled, který mám. Vidím, že něco nějak prostě je a že nikdo nezjistí, jak se věci skutečně mají, dokud si neuvědomí to, co si uvědomuji já.

A co že jako vidím? To, že všechno, co si uvědomujeme, je obsahem našeho vědomí a že nic víc než obsahy našeho vědomí nám dáno není. Není nám dána realita sama, její přímé zření, ačkoli máme ten dojem. Dojem, že to, co si uvědomujeme, je skutečnost sama. Tento dojem je klamný. Je nám dán jen obraz reality v našem vědomí, a jinak to ani nejde: abychom si něco uvědomili, musí se to stát obsahem našeho vědomí, a když se to stane obsahem našeho vědomí, není to nic jiného než obsah našeho vědomí.

K pochopení faktu, že to, co si uvědomujeme při vnímání reality, je jenom její obraz, by mohla stačit zkušenost, že po zavření očí „realita“ zmizí. Že to, co vidíme, je jen optický obraz, za nímž je sice realita, ale ta nám není dána jinak než skrze tento obraz, a za tento obraz, ven, zkrátka nevidíme (jako ryba v nasvíceném akváriu nevidí ven z akvária). Pouhý obraz nás obklopuje i ve virtuální realitě, třeba že se nám zdá, že je to realita sama. A tak je to i s realitou reálnou: při vnímání vidíme její obraz, nikoli ji samu.

Abychom se v tom snáze zorientovali, nazval jsem celek obsahů v našem vědomí aktuální mentální model. Obsahy vědomí totiž pro nás v mysli vytvářejí model reality, a to v přítomnosti. Od tohoto konstatování se pak pokouším odrazit a dojít ke světovému názoru veskrze založenému na naší osobní i všelidské zkušenosti bez jakýchkoli fantastických hypotéz.